

گلخانه از دیدگاه یک گیاهپزشک

راهنمای کاربردی آفات و بیماری‌ها

دکتر رضا قادری

عضو هیئت علمی بخش گیاهپزشکی دانشگاه شیراز

مدیر فنی هایپرکلینیک گیاهپزشکی دانشگاه شیراز

www.ketab.ir

۱۴۰۰

سرشناسه	: قادری، رضا، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: گلخانه از دیدگاه یک گیاهپزشک: راهنمای کاربردی آفات و بیماریها/ رضا قادری.
مشخصات نشر	: شیراز: مرجع علم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: [۶۸۸ ص.: مصور(رنگی)].
شابک	: 978-622-7766-13-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: واژه نامه.
عنوان دیگر	: راهنمای کاربردی آفات و بیماریها.
موضوع	: گیاهان گلخانه‌ای -- بیماری‌ها و آفت‌ها -- مبارزه Greenhouse plants -- Diseases and pests -- Control گیاهان گلخانه‌ای -- بیماری‌ها و آفت‌ها -- مبارزه بیولوژیکی Greenhouse plants -- Diseases and pests -- Biological control
رده بندی کنگره	: SB ۶۰۸
رده بندی دیویی	: ۶۳۵/۹۸۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۳۲۱۸۲

marjaeelm@gmail.com----- 09173323184

□□□

گلخانه از دیدگاه یک گیاهپزشک

راهنمای کاربردی آفات و بیماری‌ها

□□□

تألیف: دکتر رضا قادری

□□□

شابک: ۱۳-۴ - ISBN ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۶۶

ناشر: انتشارات مرجع علم

نوبت چاپ: اول زمستان ۱۴۰۰ / شمارگان: ۵۰۰ نسخه / قیمت: ۳۰۰ هزار تومان

□□□

Printed in the Islamic Republic of Iran- Shiraz

حق چاپ محفوظ است.

گلخانه‌ها نقش پررنگی در تولید پاره‌ای از محصولات کشاورزی دارند و بنابراین مدیریت مطلوب آنها برای نیل به تولید محصول سالم و تأمین نیاز غذایی جامعه ضرورت دارد. یکی از جنبه‌های بسیار حساس و مهم مدیریت در گلخانه، مرتبط با آفات و بیماری‌ها می‌باشد که در کتاب حاضر مورد بحث و بررسی دقیق قرار گرفته است. نگارنده تلاش کرده است تا آنچه را که در یک گلخانه می‌گذرد از دیدگاه یک گیاه‌پزشک بیان نماید. بدین منظور، نگارنده در چند سال اخیر کتاب‌ها و مقاله‌های علمی داخلی و بین‌المللی فراوانی را با دقت بالا مورد مطالعه قرار داد و نکات مهم آنها خلاصه‌برداری و یادداشت گردید، از مباحث کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برگزار شده توسط نگارنده استفاده گردید و از نظرات و دیدگاه‌های کارشناسان باتجربه به صورت گفتگوی حضوری و یا به صورت مجازی بهره گرفته شد. همچنین برخی مطالب کتاب حاصل تجربیات نگارنده و کارشناسان تیم هایپرکلینیک گیاه‌پزشکی دانشگاه شیراز در طی بازدیدهای متعدد صورت گرفته از گلخانه‌های محصولات و مناطق مختلف کشور است. علاوه بر آن، نگارنده در دو سال گذشته دوره‌های آموزشی مرتبط با آفات و بیماری‌های محصولات گلخانه‌ای را رصد نموده و نکات بسیار زیاد و مهمی را از این دوره‌های آموزشی فراگرفته و در کتاب آورده است. در نهایت تلاش شده است تا جدیدترین اطلاعات علمی و عملی درباره مدیریت آفات و بیماری‌های گلخانه در کتاب حاضر گردآوری شود.

کتاب در سه بخش و چهارده فصل تنظیم شده است. در بخش اول که مشتمل بر پنج فصل است راهکارهای مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌ها در گلخانه مورد بحث قرار گرفته است. فصل ۱ پس از بیان مسأله، به معرفی کلی آفات و بیماری‌های مهم گلخانه می‌پردازد. در فصل‌های ۲ تا ۴ به ترتیب راهکارهای زراعی، زیستی و شیمیایی مدیریت آفات و بیماری‌ها بحث شده است. فصل ۵ نیز یک تقویم زمانی گیاه‌پزشکی را برای گلخانه به صورت خلاصه ارائه داده است. در بخش دوم که مشتمل بر دو فصل است به ترتیب آفات عمومی گلخانه‌ها و آفات اختصاصی محصولات گلخانه‌ای به تفکیک معرفی شده‌اند. در مورد هر آفت سعی شده است شناسایی و توصیف آفت، چرخه زندگی، خسارت به گیاه، پایش و آستانه‌ها و در نهایت راهکارهای مدیریت بیان شوند. در بخش سوم که مشتمل بر هفت فصل است بیماری‌های محصولات مختلف گلخانه‌ای به ترتیب شامل خیار، گوجه‌فرنگی، فلفل، بادنجان، سبزیجات برگی، توت‌فرنگی و گیاهان زینتی توضیح داده شده است. در این بخش تلاش شده است تا جنبه‌های کاربردی تشخیص و مدیریت بیماری‌ها بیان گردد و تا حد امکان از مباحث صرفاً تئوری اجتناب گردد. در متن و انتهای کتاب تعداد ۴۸۰ عکس به منظور درک بهتر مفاهیم کتاب اضافه شده است.

سه پیوست مهم و کاربردی با عنوان گروه‌بندی سموم مورد استفاده در گلخانه برای اجتناب از بروز مقاومت، تکنیک‌های نظارت و پایش در گلخانه و فرم‌های گزارش اطلاعات مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌ها در گلخانه ارائه

گردیده است. راهنمای مصور رنگی آفات و بیماری‌های مهم در گلخانه و همچنین یک واژه‌نامه به انتهای کتاب افزوده شده است.

کتاب گلخانه از دیدگاه یک گیاه‌پزشک می‌تواند یک راهنمای کاربردی برای مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌ها در محصولات مختلف گلخانه‌ای باشد و مورد استفاده دانشجویان، کارشناسان، مسئولان فنی گلخانه‌ها، مدیران تولید گلخانه و تمامی افراد فعال و علاقمندان به صنعت گلخانه قرار بگیرد. گلخانه یک صنعت کاملاً پویاست و علم و دانش امروز به سرعت در طی چند سال آتی قدیمی و گاه بدون استفاده می‌شود. به هر حال امید است کتاب پیش رو بتواند سنگ بنای خوبی برای پیشرفت‌های اجتناب‌ناپذیر آتی در صنعت گلخانه باشد. از مخاطبان و علاقمندان درخواست می‌شود نکات پیشنهادی و اصلاحی خود را به آدرس الکترونیکی نگارنده (rghaderi@shirazu.ac.ir) ارسال نمایند.

در پایان وظیفه خود می‌دانم از کارشناسان تیم هایپرکلینیک گیاه‌پزشکی دانشگاه شیراز به خاطر در اختیار گذاشتن تجربه‌های علمی و عملی و همچنین عکس‌های آفات و بیماری‌های گلخانه تشکر و قدردانی نمایم و به ویژه از آقایان مهندس علی زارعی و مهندس حمید برزگر توانا که بیشترین کمک را کرده‌اند کمال تشکر را دارم. از تمامی بزرگوارانی که به هر شیوه‌ای، نکته و مطلبی را درباره موضوع کتاب حاضر از آنها فراگرفته‌ام صمیمانه و با اخلاص کامل سپاسگزاری می‌نمایم و برای این عزیزان آرزوی شادکامی و سلامتی دارم.

دکتر رضا قادری

عضو هیئت علمی بخش گیاه‌پزشکی دانشگاه شیراز

مدیرفنی هایپرکلینیک گیاه‌پزشکی دانشگاه شیراز

بخش ۱. مدیریت تلفیقی آفات و بیماری‌ها در گلخانه	۱
فصل ۱. نگاهی کلی به آفات و بیماری‌ها در گلخانه	۳
فصل ۲. راهکارهای زراعی مدیریت آفات و بیماری‌ها در گلخانه	۱۹
فصل ۳. مهار زیستی آفات و بیماری‌ها در گلخانه	۷۳
فصل ۴. مبارزه شیمیایی با آفات و بیماری‌ها در گلخانه	۹۹
فصل ۵. برنامه زمانی مدیریت تلفیقی در گلخانه	۱۴۱
بخش ۲. آفات محصولات گلخانه‌ای	۱۴۵
فصل ۶. آفات عمومی محصولات گلخانه‌ای	۱۴۷
فصل ۷. آفات اختصاصی محصولات گلخانه‌ای	۲۳۵
بخش ۳. بیماری‌های محصولات گلخانه‌ای	۲۷۱
فصل ۸. بیماری‌های خیار	۲۷۳
فصل ۹. بیماری‌های گوجه‌فرنگی	۳۴۳
فصل ۱۰. بیماری‌های فلفل	۴۰۹
فصل ۱۱. بیماری‌های بادنجان	۴۴۵
فصل ۱۲. بیماری‌های سبزیجات برگی	۴۵۷